

Romeinen, die «pecunias multas, frumentum annuum, et alia, quibus opus erat» ¹⁾ voor de studien van behoeftige jongelingen bestemden *a)*. Zelfs bij de Perzen, Indiers, Chinezen en andere volken vinden wij de school, in haren eisch van voeding en opvoeding, onder het patrocinaat der hospitaliteit. En gelijk reeds de profeten-zonen, ten dage van Elisa, met zilver en wisselkleederen ondersteund werden, bleven onder Israel de gaven der barmhartigheid vloeijen, en de rechten der herbergzaamheid in eere voor hen, die eene plaats der herbergiging noodig hadden voor hunne studien *b)*.

Den rechten trek echter der hospitaliteit vinden wij eerst in de voetstappen van Hem, Die zelf geene plaats had om Zijn hoofd neder te leggen, maar Die wilde dat het Zijne leerlingen aan niets zou ontbreken. Die in woeste plaatsen honger en dorst en bange aanvechtingen verdragen heeft, maar zelfs, als Hij met Zijne jongeren in de woestijn ging, hen ook daar uit Zijne hand heeft gespijzigd. Die van het kruis nog beschikkingen der herbergzaamheid maakt; en ook, nadat Hij verheerlijkt is in heerlijkheid, eene veilige plaats ter woning bestelt voor de Zijnen. «Aan een iegelijk werd uitgedeeld naar dat elk van noode had» *c)*. Ja, «zij verkochten hunne goederen en have om te verdeelen» *d)*. In die enkele woorden staat het ons opgeteekend, hoe de liefdedienst van Koning Jezus in de eerste gemeente hand en hart vervulde. En

¹⁾ Veel geld, eene jaarlijksche bijdrage in koren, en al wat noodig was.

a) Cf. Middendorpius. l. l. pag. 367.

b) Deutzh. Der Talmud. pag. 52.

c) Handel. IV : 45.

d) Handel. II : 45.